

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет музичного мистецтва
Кафедра музикознавства, фольклору та музичної освіти
АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього контенту	ВК 25 Фольклорний ансамбль (інструментальний)
Освітня програма	Освітньо-професійна програма “Музичне мистецтво. Музичний фольклор”
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	12 кредитів ЄКТС / 360 годин (144 практ., 216 самост. роб.)
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Столярчук Богдан Йосипович, професор
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/newhome/121-personalii/1318-stoliarchuk-bohdan-yosypovych
E-mail викладача	bohdanstj07@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фольклорний ансамбль» є сприяти розвитку практичних навичок організації та керівництва інструментальним ансамблем традиційної народної музики, розширити репертуар навчально-інструментального колективу кафедри. В процесі навчання ознайомити здобувачів вищої освіти з різними прийомами інструментального письма, що допоможе їм повніше зрозуміти специфіку інструментального звучання.

Завданням дисципліни є оволодіння навичками гри в традиційному інструментальному ансамблі та вмінням опрацювання традиційної народної музики. В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути **компетентності**, які зазначаються у стандарті вищої освіти «Музичне мистецтво» та освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво. Музичний фольклор»:

- ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- СК01.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК02.Здатність створювати та використовувати власні художні концепції у виконавській майстерності.
- СК06.Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК08.Здатність здійснювати диригентську діяльність.
- СК11.Здатність оперувати професійною термінологією

Очікувані результати

Після завершення навчання здобувач вищої освіти **повинен:**

знати:

- художньо-естетичну природу музичного мистецтва;
- основні закономірності і досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва;
- професійну термінологію;
- склад традиційного ансамблю народної музики.

розуміти:

- предметну область та професійну діяльність дисципліни;

- взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;
- основні шляхи інтерпретації художнього образу;
- специфіку виконавської традиції певного етнографічного регіону.

бути здатним:

- грати в колективах традиційної музики різного складу;
- здійснювати керівництво ансамблем;
- здійснювати інструментування народних мелодій для гуртів різного складу;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях
- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності

Програмні результати навчання:

- ПРН05.Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію;
- ПРН10.Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом;
- ПРН11.Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській, лекторській практичній діяльності;
- ПРН13.Вміти здійснювати педагогічну діяльність;
- ПРН16.Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

Зміст навчальної дисципліни

Модуль I.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичне ознайомлення з ансамблевою інструментальною народною музикою різних регіонів України. Історичне ознайомлення з інструментальною традицією та з інструментальними ансамблями. Еволюція розвитку інструментів ансамблю. Витоки інструментального музикування (скоморохи та інструментальні ансамблі XVII ст.).

Тема 2. Розкриття специфіки виконання народно-музичних творів поліської ансамблевої традиції. Ознайомлення з репертуаром поліських народних музик. Виконання творів «до танцю» - козачки, гопак, польки, крутаки, «до співу» - короваїні і весільні пісні під інструментальний супровід.

Тема 3. Освоєння виконавських прийомів ансамблевої гри на спеціально підготовленому навчальному матеріалі з поступовим ускладненням мелодики, гармонії, ритму. Робота зі струнною групою; сопілковою групою; ритм групою (цимбали, бубон, басоля).

Змістовий модуль 2

Тема 1. Специфіка виконання ансамблевих традиційних творів, зародження ансамблю «троїста музика». Склади традиційних капел. Репертуар: «Швец», «Аркан», «Козак», «Каперуш» - сюжетні танки, «Народний фокстрот», «Гори-полька». Практичне відтворення даних творів. Виконання творів «до слухання» - марші, вівати, «до порції»; «до танцю» - польки, краков'як, танець «Микита», «Пастушок»; «до співання» - мелодія «до вітання».

Тема 2. Робота над вдосконаленням та розвитком технічно-виконавських навичок відповідно до складності художнього змісту народно-традиційних творів.

Специфіка гри в ансамблевому колективі, розвиток професійних навичок та формування творчих якостей в колективному музикуванні.

Тема 3. Розкриття специфіки виконання ансамблевих традиційних творів Бойківщини. Репертуар: «Вовчанські сьпівані коломийки», «Волосянські сьпівані

коломийки», «Метанка» - бойківський козачок, «Вихід на полонину», «Награвання на двох дриджах».

Модуль II.

Змістовий модуль 3

Тема 1. Специфіка роботи над ансамблевим супроводом для соліста-вокаліста, інструменталіста, вокального ансамблю. Співвідношення звучання між ансамблем і солістом та вокальним ансамблем.

Тема 2. Формування художньо-творчих якостей в народних традиційних творах. Відчуття форми, характеру, художніх образів в автентичній музиці. Різноманітні ритмічні малюнки, динамічні нюанси, штрихи. Репертуар: «Ой сама, я сама», «Колискова», «Ой озеро», «Брала льон», «Музиченьки мої».

Змістовий модуль 4.

Тема 1. Відпрацювання специфічних, технічно-виконавських елементів ансамблевої гри з окремими групами та ритмічно-інтонаційних малюнків, окремих сольних епізодів в народно-музичних творах. Репертуар: Д.Демінчук «Гумореска», Д.Попічук «Українська весільна полька», український народний танець «Косарі».

Тема 2. Вдосконалення колективних навичок гри на слух. Ілюстрування відео-, аудіо записів, здійснених в експедиційно-польових умовах, а також у виконанні інструментальних традиційних ансамблів. _ Західної України. Репертуар: «Полька», «Плескач», «Ладканка», «Тропак», «Парубоцькі жарти», «Танець».

Модуль III.

Змістовий модуль 5.

Тема 1. Розкриття специфіки виконання ансамблевих традиційних творів Гуцульщини.

Тема 2. Репертуар: П.Терпелюк «Гуцульщина», «Танець старого гуцула», М.Тимофіїв «Фантазії на гуцульські народні мелодії», «Коломийка молодим» - запис М.Хая, «Николаєва коломийка», «Гавецеве» - весільна гра, «Співанка про чужину», «Аркан» - сюжетний танок, «Вівчарські коломийки».

Тема 3. Розкриття специфіки виконання буковинської народної музики. Виконання ансамблевих традиційних творів записаних від народних музик Буковини.

Модуль IV.

Змістовий модуль 6.

Тема 1. Репертуар: грають брати Прилипчани. Програмна музика: «Як вівці ідуть у полонину», «Ходила баба до церкви», «Як опришки заховували гроші». Обрядова музика: «Весільна співанка», «Весільна до вінця». Танцювальна: «Трісунка Білинська», «Лецька гра».

Тема 2. Вдосконалення художньо-технічних навичок на кращих зразках народно-традиційної інструментальної музики. Продовження роботи над навчальним матеріалом, який сприяє розвитку та вдосконаленню виконавської майстерності.

Тема 3. Репертуар: Ю.Полевой «Намисто», І.Міський «Українська п'єса», В.Гром «Крупіцька полька», «Звідси гора, звідти друга» обр. І.Федун, «Ой учора із вечора» інстр. М.Корчинського.